

Future of pensions

Perspectief op de pensioensector

KPMG Asset Management & Pensions

November 2024

#1 Wet toekomst pensioenen

Samen navigeren door onzekere tijden

Schuivende panelen en politieke onzekerheden

Bij de implementatie van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) moeten pensioenfondsen rekening houden met tussentijdse wijzigingen in (lagere) wet- en regelgeving. Denk hierbij aan de recent inwerking getreden uitvoeringsregels rondom de gelijke aanpassingen voor pensioengerechtigden in de solidaire premieregeling of aan het onlangs gepubliceerde consultatie Wetsvoorstel toezeggingen pensioenonderwerpen. Daarnaast moeten fondsen voorbereid zijn op eventuele nieuwe beleidsuitingen van de toezichthouder, die periodiek worden geactualiseerd.

“ De weg naar het nieuwe pensioenstelsel is hobbelig. Als je er nu op terug kijkt waren de plannings over het algemeen vrij ambitieus. Naar mijn mening is dat ook wel nodig. De druk moet een beetje op de ketel. En onverwachte tegenslagen zullen toch gebeuren, ook als de planning ruim is. Bij dit soort complexe trajecten is het belangrijk om het tempo erin te houden en daarvoor is het nodig om te blijven praten met de sociale partners, de pensioenuitvoeringsorganisatie, de adviseurs etc. Op die manier kun je de verwachtingen het beste managen.”

Marlies van Loon

Werknemersvoorzitter BPF Schilders-, Afwerkings- en Glaszetbedrijf en lid van Raad van Toezicht Pensioenfonds PDN

Ook de gevolgen van de start van het kabinet Schoof kunnen nog niet met volledige zekerheid worden ingeschat. Alhoewel het regeerakkoord voor nu geen voorstellen bevat om de regels rondom pensioenen te wijzigen, valt niet uit te sluiten dat de regering of Kamerleden in een later stadium alsnog (initiatief)wijzigingsvoorstellen zullen indienen om de Wtp aan te laten passen. Dit dient dan door middel van een apart wetsvoorstel te gebeuren.

Het is daarbij belangrijk te realiseren dat er diverse aanpalende (op handen zijnde) wet- en regelgeving is die ook relevant kan zijn in de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Denk aan verplichtingen die voortvloeien uit de Wet op de ondernemingsraden, Wet financieel toezicht, Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij arbeid, Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen, General Data Protection Regulation (in Nederland bekend als de Algemene verordening gegevensbescherming), Sustainable Finance Disclosure Regulation en bijvoorbeeld Wet verdeling pensioen bij scheiding.

In dit kader van schuivende panelen en politieke onzekerheden is regeren vooruitzien om tijdens de transitie koers te kunnen in het woud aan voortdurend wijzigende wet- en regelgeving. Daarbij is het devies om een goede balans te vinden tussen belangrijke no regret keuzes enerzijds en het borgen van eventuele beleidsvrijheid om in te spelen op de actualiteit anderzijds. Dit alles met als doel om de implementatie van de Wtp niet alleen beheerst en met de juiste voortgang, maar ook aantoonbaar volgens de wettelijke voorschriften te kunnen verwezenlijken.

Opgeschoven overgangsdatum

Steeds meer pensioenfondsen stellen de beoogde invaardatum naar het nieuwe pensioenstelsel verder uit. Het grootste deel van de pensioenfondsen verwacht in 2026 in te varen. En er zijn ook pensioenfondsen die in 2027 en 2028 voornemens zijn in te varen. Dit blijkt uit de vijfde Wtp-monitoringsvragenlijst van DNB. Met deze verschuivingen waarschuwt DNB voor een piekbelasting met mogelijke capaciteitsproblemen bij pensioenuitvoeringsorganisaties, adviseurs, actuarissen, accountants, IT-auditors, juristen of bij DNB of de AFM.

Uit onderzoek van DNB komt naar voren dat het merendeel van de invarende pensioenfondsen verwacht de solidaire premieregeling te gaan uitvoeren en ongeveer driekwart van de pensioenfondsen en APF-kringen verwacht nog steeds in te varen.

Aanleveren invaardossier complexer dan gedacht

DNB heeft inmiddels meerdere invaarmeldingen en verzoeken tot partiele beoordelingen beoordeeld en concludeert daaruit dat het een enorme uitdaging blijkt voor pensioenfondsen om een compleet dossier bij DNB aan te leveren. DNB constateerde dat pensioenfondsen niet in alle gevallen een proces hebben ingericht voor de kwaliteitsborging voor indiening van stukken en geeft mee dat pensioenfondsen ervoor kunnen kiezen om de verantwoordelijkheid voor een laatste controle op de invaarmelding expliciet te beleggen in de organisatie. Een onderdeel van deze controle kan bijvoorbeeld zijn te checken of het meldingsformulier en het invaarsjabloon volledig zijn ingevuld, of benodigde documenten zijn toegevoegd aan het dossier en of het pensioenfonds aan de wettelijke eisen voldoet.

“De overstap naar het nieuwe pensioenstelsel is een ingrijpende operatie, de grootste sinds de invoering van de euro. Ik vergelijk het soms met een roadtrip. De bestemming is bekend en ingevoerd in het navigatiesysteem, maar tijdens het rijden kom je erachter dat een bepaalde weg nog wordt aangelegd of iemand bedacht heeft dat het centrum een autoloze zondag heeft en dat je dan toch weer een stuk terug moet rijden om een andere afslag te nemen. Het is soms even schakelen, maar dat maakt het werk wel zo leuk.”

Tarik Uçar

*Uitvoerend bestuurder
Pensioenfonds Schoonmaak
en lid Taskforce Diversiteit,
Gelijkwaardigheid en Inclusie*

DNB heeft het invaarsjabloon en bijbehorende invulinstructie verduidelijkt en het onderscheid tussen de controlefase en de beoordelingsfase aangescherpt.

Complete besluitvorming

Voor een beheerste en evenwichtige transitie is het van belang dat de transitiebesluitvorming door sociale partners en pensioenfondsen robuust is voor wijzigende (financieel-economische) omstandigheden, de zogenaamde ‘complete besluitvorming’. Hier blijft DNB op hameren.

DNB heeft een aantal transitieplannen geanalyseerd en geconstateerd dat financiële risico's vaak onvoldoende worden meegewogen. Dit omdat in de geanalyseerde transitieplannen veelal wordt gestuurd op mediane pensioenverwachtingen. Netto-profijt-effecten en slecht-weer-pensioenverwachtingen worden wel inzichtelijk gemaakt, maar worden volgens DNB vaak niet expliciet gewogen in de gemaakte keuzes. DNB benadrukt dat het belangrijk is dat maatstaven met aandelen-, rente- en inflatierisico worden meegenomen, zodat de evenwichtige belangenafweging voldoende compleet in beeld is gebracht.

Ook ontbreken volgens DNB regelmatig concrete bandbreedtes bij doelstellingen van sociale partners. Door het ontbreken van bandbreedtes is onduidelijk welke kwantitatieve uitkomsten sociale partners nog acceptabel vinden of wanneer nadere besluitvorming nodig is. Daarom dienen sociale partners op grond van de wet bandbreedtes vast te stellen om robuuste en complete besluitvorming te borgen, aldus DNB. Ook geeft DNB de boodschap mee dat pensioenfondsen tussen het moment van besluitvorming en het invaren dienen te monitoren of nog binnen de kaders van de complete besluitvorming kan handelen.

De visie van kpmg

“Een Wtp-implementatieproject zo inrichten dat de kans op een soepele transitie maximaal is, is een prachtig streven. Nog belangrijker is om te onderkennen dat schuivende panelen een gegeven zijn. Dit noemen wij ‘omarmen van onzekerheid’. Het is belangrijk om de verbinding tussen de verschillende betrokken disciplines, partijen en stakeholders centraal te stellen. Op die manier weet je elkaar bij veranderingen snel en goed te vinden.”

Jeroen Ruepert

Head of Asset Management & Pensions – KPMG

“Als onderdeel van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel werken pensioenfondsen aan meerdere grote projecten. Denk aan de werkzaamheden ten aanzien van datakwaliteit, de voorbereiding op het invaren zelf en in veel gevallen de transitie naar een nieuw pensioenadministratiesysteem. Stuk voor stuk ingrijpende, complexe projecten met grote onderlinge afhankelijkheden. De omvang en complexiteit van deze projecten leidt tot een verhoogde druk op de integere en beheerste bedrijfsvoering: dit vraagt om verhoogde dijkbewaking op alle niveaus.”

Wilfred Kevelam

Head of Pensions Audit – KPMG

“Voordat de pensioenfondsen daadwerkelijk succesvol over kunnen naar de nieuwe regeling, is het essentieel dat alle stakeholders en afdelingen binnen de organisatie hetzelfde vertrekpunt hebben en weten wat er gebeurt. Logisch, maar daarvoor moet er integraal gewerkt en gestuurd worden.”

Tim Barlage

Partner, Asset Management & Pensions – KPMG

Contact

Meer informatie?

Bent u benieuwd naar meer details of heeft u andere vragen? Wij gaan graag met u in gesprek. Neem contact op met een van onze experts.

Jeroen Ruepert

Partner en Head of KPMG Asset Management & Pensions

+31 20 656 83 46

ruepert.jeroen@kpmg.nl

Tim Barlage

Partner - Asset Management & Pensions

+31 20 656 8152

barlage.tim@kpmg.nl

Wilfred Kevelam

Partner - Head of Pensions Audit

31 30 658 2404

kevelam.wilfred@kpmg.nl

Relevante publicaties

Projectbesturing van het transitieproces

KPMG Nederland

Integraal Projectmanagement

KPMG Nederland

kpmg.nl/pensioenakkoord

